

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ
ТӨГРӨГ СУМЫН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ТОГТООЛ

2021 оны 12 сарын 17 өдөр

Дугаар 1/02

Хоолт

Сумын 2022 оны төсөв батлах тухай

Төсвийн тухай хуулийн 64 дүгээр зүйлийн 64.1.2 дахь заалт, Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1.2 "б", аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2021 оны 07/08 дугаар тогтоолыг тус тус үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. Сумын 2022 оны төсвийн орлогын нийт дүн, орлогын нэр төрлийн хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай.

Д/д	Байгууллага, орлогын нэр төрөл	Орлогын дүн /Мянган төгрөгөөр/
1.1.	Сумын төсвийн татварын орлого	162,049,4
1.1.1	Хүн амын орлогын албан татвар	24,732,8
1.1.2	Бууны татвар	960,0
1.1.3	Улсын тэмдэгт	1,200,0
1.1.4	Хог хаягдал үйлчилгээний төлбөр	6,850,0
1.1.5	Хадгаламжийн хүүгийн орлого	20,926,0
1.1.6	Газрын төлбөр	3,289,6
1.1.7	Түгээмэл тархацтай АМАТатвар	500,0
1.1.8	Хөрөнгө борлуулсны орлого	477,8
1.1.9	Үл хөдлөх хөрөнгө	1,279,0
1.1.10	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, тэдгээртэй адилтгах орлогоос суутгасан татвар	111,581,8
1.1.11	Татварын буцаан олголт	(9,747,6)
1.2.	Сумын төсвийн татварын бус орлого	4,708,0
1.2.1	Хүү торгууль	4,708,0
	Нийт дүн	166,757,4

2. Сумын 2022 оны төсөвт төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний харьяа байгууллага, бусад байгууллагын төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай.

Д/д	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч	Дүн /Мянган төгрөгөөр/
2.1.1	Сумын Засаг даргын Тамгын газар Үүнээс: Төсвийн байгууллагын өөрийн орлого	2,100,0
2.1.2	Сум хөгжүүлэх сан Үүнээс: Сангийн өөрийн орлого	71,514,5

2.1.3	Эрсдэлээс хамгаалах сан Үүнээс: Сангуудын өөрийн орлого	155,827,6
2.1.4	Малын тоо толгойн албан татварын орлого	80,000,0
	Нийт дүн Үүнээс: Төсвийн байгууллагуудын өөрийн орлого	309,442,1

3. Сумын 2022 оны төсвийн жилд зарцуулах зарлагын нийт хэмжээг 1,753,153,3 мянган төгрөгөөр баталж, төсвийн ерөнхийлөн захирагч, тэдгээрийн харьяа байгууллагад дор дурдсан төсөв зарцуулах эрхийг олгосугай.

/Мянган төгрөгөөр/

3.1.	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга	98,449,8
3.1.1.	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	96,949,8
3.1.2	Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх зардал	1,500,0
3.2.	<u>Засагдарга</u>	1,654,703,5
3.2.1	Засаг даргын Тамгын газар	396,104,1
3.2.1.1	Урсгал зардал	318,002,6
3.2.1.1.2	Багийн засаг дарга	78,101,5
3.2.1.2	Хөрөнгийн зардлын дээд хэмжээ	1,258,599,4
3.2.1.2.1	Үүнээс: Орон нутгийн төсвийн нөөц хөрөнгө	13,500,0
3.2.1.2.3	Орон нутгийн хөгжлийн сан	359,043,4
3.2.1.2.4	Сум хөгжүүлэх сан	180,065,4
3.2.1.2.5	Эрсдэлээс хамгаалах сан	182,648,8
3.2.1.2.6	Ерөнхий боловсролын сургуулийн тогтмол, гэрээтийн зардал	364,072,9
3.2.1.2.7	Хүүхдийн цэцэрлэгийн тогтмол, гэрээтийн зардал	80,673,8
3.2.1.2.8	Эрүүл мэндийн төвийн тогтмол, гэрээтийн зардал	45,744,3
3.2.1.2.9	Соёлын төвийн тогтмол зардал	32,850,8

4. Сумын төсвийн хөрөнгөөр 2022 онд 187,826,9 мянган төгрөгийн санхүүжилт, малын тоо толгойн албан татварын орлогоос 80,000,0 мянган төгрөг, урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих 91,216,5 мянган төгрөгөөр тус тус нэмэгдүүлж хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний зардлын хэмжээг 359,043,4 мянган төгрөгөөр баталсугай.

5. Сумаас аймгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг 10,700,0 мянган төгрөгөөр баталсугай.

6. Сумын 2022 оны төсвийн санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 1,753,153,3 мянган төгрөг буюу дор дурдсанаар баталсугай:

6.1 Сумын татварын болон татварын бус орлого 166,757,4 мянган төгрөг

6.2 Сумын төсөвт аймгийн төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг 839,438,6 мянган төгрөг

6.3 Сумын төсөвт аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангаас сумын орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлэг 187,826,9 мянган төгрөг

6.4 Сумын төсвийн урьд оны үлдэгдэл 249,688,3 мянган төгрөг

6.5 Сумын төсвийн тухайн жилийн төсвийн байгууллагын өөрийн орлого 309,442,1 мянган төгрөг

7. "Сумын төсвийн захирагч нарын хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хүрэх үр дүнгийн

талаарх чанарын болон тоон хэмжээний үзүүлэлт"-ийг 1 дүгээр, орон нутгийн хөгжлийн сангийн 2022 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалтыг 2 дугаар, орон нутгийн байгууллагуудын зардлын эдийн засгийн ангиллыг 3 дугаар, төсвийн байгууллагуудын тогтмол, гэрээтийн зардлын эдийн засгийн ангиллыг 4 дүгээр, сангуудын зардлын эдийн засгийн ангиллыг 5 дугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

8. Сумын засаг дарга (Х.Лхагва)-д даалгах нь:

8.1 Батлагдсан төсвийг сар, улирлын хуваарийн дагуу хэрэгжүүлсүгэй.

8.2 Төсвийг зориулалт дагуу үр ашигтай, хэрэгжүүлж, орлогыг бүрэн төвлөрүүлэн зарлага санхүүжилтийг гүйцэтгэж байхыг бүх шатны төсвийн захирагч нарт даалгасугай.

ДАРГА

Ж.НАМСРАЙЖАВ

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2021 оны 12 дугаар сарын 17-ны өдрийн
402 дугаар тогтоолын нэгдүгээр хавсралт

**Сумын төсвийн захирагч нарын хэрэгжүүлэх хөтөлбөр,
хүрэх үр дүн**

№	ТЕЗ түүний хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн үзүүлэлт	Хүрэх үр дүн		Зарцуулах төсөв (мян. төгрөг)
		Чанар	Тоо	
1	Сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн Хурлын дарга			
	1.1 Орон нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллагын үйл ажиллагаа			
	1.1.1	Үндсэн үйл ажиллагаа	98,449,8 мянган төгрөг	
		Үндсэн үйл ажиллагааны арга хэмжээний зардал нь байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг хэвийн тасралтгүй явуулах, иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралдаануудын чанар үр нөлөөг дээшлүүлэх, төлөөлөгчдийн бүрэн эрхээ хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг туслалцаа үзүүлэн ажиллаж иргэдийн Төлөөлөгчдийн хуралд хуулиар олгогдсон чиг үүргийг ханган, орон нутгийн хөгжлийн бодлогыг оновчтой тодорхойлон ажиллах, нутгийн өөрөө удирдах байгууллагын чадавхи үр нөлөө материаллаг нөөц хангамжийг нэмэгдүүлэх, сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ажлын албаны үйл ажиллагааг хэвийн явуулахад зориулагдсан байна.	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын хуралдаан, Тэргүүлэгчдийн хурал, хороодын бусад хуралдаануудаас шалтгаалан тухай бүрд хуралдаж санал дүгнэлт гаргасан байна. Тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилт өмнөх оноос өссөн байна. Тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтийн үр дүн дээшилж иргэдийн шийдвэр гаргах түвшин дэх оролцоо нэмэгдсэн байна.	
2	Сумын Засаг даргын тамгын газар			
	2.1 Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага			
		Үндсэн үйл ажиллагаа	318,002,6 мянган төгрөг	
	2.1.1	Сумын эдийн засаг, нийгмийн хөгжилд дэмжлэг үзүүлэх үйлчилгээ төрийн захиргааны удирдлагын манлайллыг хангах	Чиг үүргийг тогтоосон хугацаанд чанартай гүйцэтгэж, гүйцэтгэлийн үр дүнг дээшлүүлэх	
	2.1.2	Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт хяналт шинжилгээ үнэлгээг зохион байгуулах	Хууль эрх зүйн хүрээнд төрийн удирдлагын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлж түүнд хяналт шинжилгээ үнэлгээ хийж тайлагнах	
	2.1.3	Захиргааны удирдлага зохицуулалт байгууллагын соёл гүйцэтгэлийн үр дүнд чиглэсэн бодлого	Тухайн жилийн зорилго, зорилтыг хангахын тулд төлөвлөсөн ажил арга хэмжээг тогтоосон хугацаанд чанартай гүйцэтгэх	
	2.1.4	Төрийн албан хаагчдын арга зүй сургалт мэдээллээр хангах	Төсвийн төслийн үндэслэл, төсвийн хөрөнгийн үр ашиг, үр нөлөөг сайжруулах, төрийн үйлчилгээ иргэдэд түргэн шуурхай хүргэх,	
	2.2	Нөөц сан	13,500 0 мянган төгрөг	
	Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага			
	2.2.1	Хүчтэй цасан болон шороон шуурга, ган, зуд, үер, газар хөдлөлт зэрэг байгалийн гамшигт үзэгдэл болон хүн мал амьтаны болон	Гамшиг ослын үед нийтийг хамарсан хохирлыг бууруулах, тархалтыг хязгаарлах, үр дагаврыг арилгах	

		ургалмын гоц халдварт өвчин үүсэх	
	2.2.2	Аймгийн бодлогын хэрэгжилтийг хангах, цаг үеийн – чиг үүрэгтэй холбоотой ажлыг орон нутагт зохион байгуулах	Засаг даргын хуулиар олгогдсон бүрэн эрхээ хэрэгжүүлэхтэй холбоотой цаг үеийн шинжтэй зарим арга хэмжээнд зарцуулах
	2.2.3	Сумын нийгэм эдийн засаг, байгаль орчин, эрүүл мэнд, нийгмийн хамгаалалд чиглэсэн бодлогыг хэрэгжүүлэх	Засгийн газар болон хэрэгжүүлж буй хууль тогтоомжийг сурталчилах, биелэлтийг хангах, төрийн үйлчилгээг иргэдэд түргэн шуурхай хүргэх
	2.3	Багийн засаг дарга	78,101,5 мянган төгрөг
Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага			
	2.3.1	Үндсэн үйл ажиллагааны арга хэмжээний зардал нь төрийн бодлого хууль тогтоомжийг багийн түвшинд хүргэж өдөр тутмын хэвийн үйл ажиллагааг тасралтгүй хангаж явуулахад зориулагдсан байна.	Төсвийн төслийн үндэслэл, төсвийн хөрөнгийн үр ашиг, үр нөлөөг сайжруулах, төрийн үйлчилгээ иргэдэд түргэн шуурхай хүргэх
Байгууллагуудын тогтмол, гэрээтийн зардал			
3	3.1	Тогтмол, гэрээтийн зардал	523,341,8 мянган төгрөг
	3.1.1	Үндсэн үйл ажиллагааны арга хэмжээний зардал нь төрийн бодлого хууль тогтоомжийг багийн түвшинд хүргэж өдөр тутмын хэвийн үйл ажиллагааг тасралтгүй хангаж явуулахад зориулагдсан байна.	Төсвийн төслийн үндэслэл, төсвийн хөрөнгийн үр ашиг, үр нөлөөг сайжруулах, төрийн үйлчилгээ иргэдэд түргэн шуурхай хүргэх

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2021 оны 12 дугаар сарын 17-ны өдрийн
2/02 дугаар тогтоолын хоёрдугаар хавсралт

**Сумын орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар 2022 оны
төсвийн жилд хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалт**

/Мянган төгрөгөөр/

№	Төсөл, арга хэмжээний нэр, байршил	Хамрах салбар	Эхлэх /дуусах хугацаа	Төсөвт өртөг	2022 онд санхүүжих дүн
1. Шилжих хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр төсөл арга хэмжээ					
1	Багийн төвүүдийн тохижилт	Хөдөө аж ахуй	2021- 2022	35,000,0	35,000,0
Зардлын дүн				35,000,0	35,000,0
			2022 он		
2. Шинээр эхлэх хөрөнгө, оруулалт, төсөл арга хэмжээ					
1	Гамшгаас хамгаалах	Хөдөө аж ахуй	2022- 2022	20,000,0	20,000,0
2	Хүүхдийн цэцэрлэгийн гаднах талбайн тохижилт	Боловсролын байгууллага	2022- 2022	35,486.9	35,486.9
3	Эмнэлгийн гаднах талбайн тохижилт	Эрүүл мэндийн байгууллага	2022- 2022	32,469,5	32,469,5
4	Услалтын системийн сэлбэг авах	Газар тариалан	2022- 2022	20,000,0	20,000,0
5	ЕБСургуулийн кабинет тохижуулах	Боловсролын байгууллага	2022- 2022	32,087.0	32,087.0
6	Даланг лайдах	Байгаль орчин	2022- 2022	50,000.0	50,000.0
7	Зураг төсвийн зардал	Газар тариалан	2022- 2022	3,000,0	3,000,0
8	ОНХСангийн хөрөнгөөр хийгдсэн ажлуудыг засах	Нийтийн аж ахуй	2022- 2022	11,000,0	11,000,0
Малын тоо толгойн албан татварын орлогоос санхүүжих					
9	Хадлангийн талбайг усжуулах	Газар тариалан	2022- 2022	40,000,0	40,000,0
10	Гамшгаас хамгаалах	Хөдөө аж ахуй	2022- 2022	20,000,0	20,000,0
11	Хадлан тэжээлийн талбайг нэмэгдүүлэх	Хөдөө аж ахуй	2022- 2022	20,000,0	20,000,0
12	Худаг ус засварлах	Гүн өрмийн худаг засварлах	Хөдөө аж ахуй	2022- 2022	20,000,0
13		Энгийн уурхайн худаг засварлах	Хөдөө аж ахуй	2022- 2022	20,000,0
Зардлын дүн				324,043,4	324,043,4
Нийт зардлын дүн				359,043,4	359,043,4
1	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих			91,216,5	91,216,5
2	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн санхүүжилт			187,826.9	187,826.9
3	Малын тоо толгойн албан татвар			80,000,0	80,000,0
Санхүүжилтийн дүн				359,043,4	359,043,4

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2021 оны 12 дугаар сарын 17- ны өдрийн
дугаар тогтоолын гуравдугаар хавсралт

Сумын 2022 оны төсвийн орлого зарлагын төлөвлөгөө

Эдийн засгийн ангилал	ОН-ийн Засаг Захиргаа			
	ЗДТГазар	ИТХ	БЗД	Дүн
А.Урсгал зардлын дүн	331502.7	98449.8	78101.5	508053.9
1. Бараа үйлчилгээний зардал	331502.7	98449.8	78101.5	508053.9
1.1 Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшуулал	164443.6	51120.5	54396.2	269960.3
Үндсэн цалин	164443.6	51120.5	54396.2	269960.3
1.2 АО-с төлөх НД-д төлөх шимтгэл	20555.5	6390.1	7343.5	34289.0
Тэтгэвэр тэтгэмж	20555.5	6390.1	7343.5	34289.0
1.3 БҮ-ний бусад зардал	146503.6	40939.2	16361.8	166648.3
Бичиг хэрэг	2500.0	751.3	875.0	4126.3
Гэрэл цахилгаан	5236.6			5236.6
Тулш халаалт	35831.6			35831.6
Цэвэр бохир ус	510.7			510.7
Тээвэр шатахуун	9968.0	4989.6	2062.5	17020.1
Шуудан холбоо	6300.0	120.0	0.0	6420.0
Ном хэвлэл	100.0	160.0	0.0	260.0
Тавилга				0.0
Урсгал засвар	2000.0	200.0		2200.0
Багаж техник хэрэгсэл			0.0	0.0
Бага үнэтэй түргэн элэгдэх	350.0	50.0	100.0	500.0
Албан томилолт	6000.0	1000.0	771.4	7771.4
Нормын хувцас зөөлөн эдлэл	150.0	0.0	0.0	150.0
Олон нийтийн цагдаа	5760.0			5760.0
Тээврийн хэрэгслийн татвар	500.0	150.0	0.0	650.0
Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	66.0	40.0	0.0	106.0
Мэдээлэл технологи	5640.0	240.0		5880.0
Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх		1500.0		1500.0
Бараа үйлчилгээний зардал		13320.0	0.0	13320.0
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага		1000.0		1000.0
Бусдаар гүйцэтгүүлэх зардал				0.0
Гэрээгээр гүйцэтгүүлэх	17667.5	10765.1		28432.6
Газрын төлбөр	1083.0		0.0	1083.0
Хог хаягдал зайлуулах	6850.0			6850.0
Мэдээлэл сурталчилгааны сургалт		0.0	0.0	0.0
БТУТэмцээн	200.0		0.0	200.0
Баяр наадам	6500.0			6500.0
Орон нутгийн нөөц хөрөнгө	13500.0			13500.0
Нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулал	1500.0	340.0		1840.0
Тэтгэврийн тэтгэмж	6636.9			6636.9
Сонгуулийн үр дүнгээр	11653.3	6313.2	12552.9	30519.4
Зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр	331502.7	98449.8	78101.5	508053.9
Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	2100.0			2100.0
Урьд оны үлдэгдэл	6286.0	10060.0		16346.0
Төсвөөс санхүүжих	323116.7	88389.8	78101.5	489607.9
АЖИЛЛАГСАД БҮГД	15	3	5	
Удирдах	3	1	5	
Гүйцэтгэх	10	1		
Үйлчлэх	2	1		

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2021 оны 12 дугаар сарын 17-ны өдрийн
дугаар тогтоолын дөрөвдүгээр хавсралт

Төсөвт байгууллагуудын 2022 оны тогтмол, гэрээтийн
төсвийн орлого зарлагын төлөвлөгөө

Салбар	ОН-ийн Засаг Захиргаа				
	ЕБС	Хүүхдийн цэцэрлэг	ЭМТөв	Соёлын төв	Дүн
А.Урсгал зардлын дүн	364072.9	80673.8	45744.3	32850.8	523341.8
Тогтмол зардлын дүн	364072.9	80673.8	45744.3	32850.8	523341.8
Гэрэл цахилгаан	11479.1	4776.9	3986.2	2133.9	22376.1
Түлш халаалт	216573.1	36631.4	23377.9	29116.9	305699.3
Цэвэр бохир ус	4947.0	2800.0	1500.0	100.0	9347.0
Урсгал засвар	8625.1	1648.1	1956.0	1500.0	13729.2
Гэрээгээр гүйцэтгүүлэх	122448.6	34817.4	14924.2		172190.2
Зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр	364072.9	80673.8	45744.3	32850.8	523341.8
Үндсэн үйл ажиллагааны орлого					0.0
Урьд оны үлдэгдэл	5715.1	582.6	456.0		6753.7
Төсвөөс санхүүжих	358357.8	80091.2	45288.3	32850.8	516588.1

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2021 оны 12 дугаар сарын 17-ны өдрийн
7/02 дугаар тогтоолын тавдугаар хавсралт

Сумын 2022 оны Сангуудын орлого, зарлагын төлөвлөгөө

Эдийн засгийн ангилал	Сум хөгжүүлэх сан	Мал хамгаалах сан	Байгаль хамгаалах сан	Эрсдэлээс хамгаалах сан	Бэлчээр хамгаалах сан	Дүн
А.Урсгал зардлын дүн	180065.4	126877.5	15760.6	37251.3	2759.4	362714.2
1. Бараа үйлчилгээний зардал	180065.4	126877.5	15760.6	37251.3	2759.4	362714.2
1.1 Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшуулал	0	0	5670.0	0.0	0	5670.0
Гэрээт цалин			5670.0			5670.0
1.3 БҮ-ний бусад зардал	180065.4	126877.5	10090.6	37251.3	2759.4	357044.2
Бичиг хэрэг	200.0					200.0
Тээвэр шатахуун	1000.0		4500.0		2759.4	8259.4
Шуудан холбоо	400.0					400.0
Томилолт	1020.0					1020.0
Эргэж төлөгдөх зээл	177445.4					177445.4
Бараа үйлчилгээний зардал		126877.5	5590.6	37251.3		169719.4
Зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр	180065.4	126877.5	15760.6	37251.3	2759.4	362714.2
Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	71514.5	119401.2	11200.0	25000	226.4	227342.1
Урд оны үлдэгдэл	108550.9	7476.3	4560.6	12251.3	2533.0	135372.1